

Wojska polskie i hinduskie połączyły się z siłami alianckimi na wschodnim brzegu rzeki Ronco

NEAPOL, 3.XI (R) Komunikat kwatery głównej sił sojuszniczych we Włoszech donosi, że wojska polskie i hinduskie wchodzące w skład 8. armii posunęły się dalej na odcinku środkowym frontu na północ pomiędzy rzekami Rabbi i Ronco i po

łączyły się z siłami alianckimi, które utworzyły przyczółek na wschodnim brzegu rzeki Ronco pod Meldola.

Na odcinku 5. armii wojska amerykańskie po odparciu przeciwników niemieckich zdobyły wieś Casezza. Natomiast od

działy brazylijskie zmuszone były wycofać się z wysuniętych pozycji.

Komunikat z działań morskich donosi, że francuski krążownik i kontrtorpedowiec ostrzeliwały kilkakrotnie niemieckie kolumny w ruchu i baterie nadbrzeżne w pobliżu granicy francusko-włoskiej. Jednostki floty alianckiej oczyszczają wybrzeża południowej Francji oraz Morze Egejskie i wody w pobliżu Grecji z min niemieckich.

Komunikat lotniczy donosi, że samoloty alianckie atakowały szereg obiektów komunikacyjnych w północnych Włoszech, w Austrii i na Bałkanach. Ubiegłej nocy silne formacje ciężkich bombowców alianckich zaatakowały przemysłowe i komunikacyjne obiekty w rejonie Wiednia. Poscigowce i myśliwce sojusznicze dokonały nalotu na cele wojskowe w Jugosławii i Albanii. Lotnictwo alianckie z baz śródziemnomorskich wykonało ogółem w ciągu ostatnich 24 godzin 1.400 lotów bojowych.

ATENY - LONDYN - MOSKWA

M. p., dn. 3 listopada.

Ostatnie depesze doniosły, że brytyjski minister spraw zagranicznych Eden opuścił Ateny po przeprowadzeniu rozmów z premierem Papandreu i innymi członkami rządu greckiego. Jak dotąd, nie podano żadnych szczegółów o temacie, ani o wynikach rozmów ateńskich. Przypomnieć należy, że poprzednio w stolicy Grecji przebywali dowódcy lądowych i morskich sił sojuszniczych na śródziemnomorskim teatrze wojny — gen. Wilson i adm. Cunningham.

Zainteresowanie W. Brytanii losami Grecji jest zrozumiałe. Dla panowania nad Morzem Śródziemnym, które stanowią dla Anglii arterie komunikacyjne z najważniejszą jej posiadłością — Indiami, Grecja posiada znaczenie kluczowe. Ostatnie posunięcia wojsk sowieckich na Bałkanach budziły zrozumiałą niepokoj brytyjskiej polityki zagranicznej. Wiadomości z tego okresu były dość niewyraźne. Po depeszy, że oddziały rosyjskie przekroczyły granicę bułgarsko-grecką i zajęły miasto Demri Hisar na północ od Salonik — zapanowało milczenie. Postępowanie Rosji wobec Bułgarii, wydalenie członków wojskowej misji angielsko-amerykańskiej nie uspokoiło też na pewno obaw W. Brytanii, co do zamiarów Moskwy wobec Bałkanów.

W tym świetle podróż zarówno dowódców państw sojuszniczych, jak i brytyjskiego ministra spraw zagranicznych do Grecji nabiera specjalnego znaczenia. Jakikolwiek by nie były oficjalne stosunki między Londynem a Moskwą, jakby daleko nie sięgały ustępstwa Anglii wobec Rosji — usadowienie się w Grecji reżimu, pozostającego pod dyktando Kremla nie byłoby na pewno dla rządu brytyjskiego rozwiązaniem pozadanym. Zaznaczyło się to już w stosunku władz brytyjskich do buntu floty i armii greckiej, który miał miejsce w Egipcie i który stłumiony został przez dowództwo brytyjskie.

Zagadnienia wewnętrzne Grecji i ich znaczenie dla ogólnej sytuacji politycznej stały się bardziej jeszcze jasne, gdy wojska sowieckie znalazły się na granicy greckiej, by podać reke organizacji oporu głoszącym skrajne hasła społeczne.

Szybki pochód wojsk sowieckich był zapewne jednym z powodów inwazji sojuszniczej na Grecję. Armia brytyjska stanowić ma dla Londynu gwarancję, że stosunki wewnętrzne Grecji ułożą się w sposób nie kolidujący z interesami państw śródziemnomorskich. Nie jest zapewne przypadkiem, że w czasie wizyty Edena w Grecji rząd Papandreu zdecydował się na rozwiązanie i rozbrojenie dotychczasowych „grup oporu”, które pod licznymi nazwami reprezentowały ten sam właściwie kierunek linii politycznej i społecznej.

Przyszły ustroj Grecji nie jest jeszcze w tej chwili zadecydowany. Rosja sowiecka wygłaszając teorie, że rządy pozostające na emigracji od dłuższego czasu nie reprezentują już swego narodu — popierała ugrupowania greckie, sprzeciwiające się powrotowi monarchii. Egzekutywa Moskwy na terenie Grecji jest organizacją komunistyczną EAM.

Trudno dokładnie przewidzieć, jak ułożą się stosunki wewnętrzne w Grecji. Mimo ostatnich zapewnień premiera brytyjskiego o pomysłowym załatwieniu wszystkich spornych kwestii bałkańskich na konferencji w Moskwie, cały szereg zagadnień czeka jeszcze na ich rozwiązanie. Wypadki dotychczasowe zdają się świadczyć, że Moskwa nie zdecydowała się na jawne kroki, które by stanowiły zagrożenie interesów brytyjskich. Wojska sowieckie nie posunęły się dalej w kierunku Salonik. Rząd rosyjski wolał pojąć inną drogą, wyprobowaną już zresztą, działania poza plecami rzekomo niezależnych ugrupowań politycznych.

Gra była zbyt jasna, żeby jej nie przejrzeć. Wizyty angielskich dowódców i ministra spraw zagranicznych w Atenach miały na celu poparcie rządu greckiego, któremu groził znowu poważny konflikt z pozostającą pod obcymi wpływami i dzia-

Gen. de Gaulle odrzucił protest „komitetu oporu”

PARYŻ, 3.XI (UNN) Podano do wiadomości, że gen. de Gaulle odrzucił formalny protest „komitetu organizacji oporu narodowego” w sprawie decyzji rządu o rozbrojeniu grup partyzanckich.

Jak podaje prasa amerykańska, protest nie był skierowany zasadniczo przeciw samemu postępowaniu rządowemu wobec milicji, ale domagał się prawa

głosu doradczego w takich decyzjach.

Gen. de Gaulle oświadczył deputatom „komitetu”, że rząd stanowczo nie chce tolerować wszelkich jednostek uzbrojonych na wyzwolonym terytorium za wyjątkiem wojska regularnego i policji państwowej. Komunikat wydany po rozmowie stwierdza, że bron zebrana na skutek rozbrojenia milicji przejdzie na użytek wojska.

Nie dajcie się prowokować do ewakuacji!

LONDYN, 3.XI (R) Radio Luxemburg ogłosiło w dniu 28 października apel armii amerykańskiej do narodu niemieckiego.

W apelu zwraca się uwagę mieszkańców miast niemieckich położonych w pobliżu frontu, że władze hitlerowskie zarządzają przymusową ewakuację ludności cywilnej. Z Akwizgranu wyewakuowano w ten sposób tysiące ludzi, których wywieziono pociągami i autobusami na odległość 20 do 30 km od

miasta, gdzie ich porzucono bez opieki. Ewakuowanym nie pozwolono zabrać swego dobytku. Natychmiast po ewakuacji oddziały SS i hitlerowcy splądrowali miasto.

W związku z tym wzywa się ludność niemiecką, by nie dała się sprowokować do ewakuacji i pozostawała na miejscu.

— Donoszą z Ontario, że minister obrony narodowej rządu kanadyjskiego podał się do dysmisji.

Garnizon niemiecki atakowany jest z trzech stron Nowe lądowania na wyspie Walcheren zamykającej wejście do Antwerpii

LONDYN, 3.XI (R) Komunikat z frontu zachodniego donosi o dalszych sukcesach wojsk brytyjskich w Holandii.

Wojska 2. armii brytyjskiej lądowały na wyspie Walcheren w dwu miejscach. Na zachodnim brzegu działania wojsk spa dochronowych doprowadziły do opanowania większości miasta Vlissingen. Oddziały lądujące od południa wkroczyły do miejscowości Grosskapelle. Jednocześnie od strony wschodniej posuwają się wojska kanadyjskie, które przeszły na wyspę od strony południowego Beveland

przez groble. Garnizon niemiecki na wyspie zaatakowany z trzech stron ulega ponadto stalemu bombardowaniu z powietrza.

Wyspa Walcheren posiada duże znaczenie strategiczne ze względu na to, że zamyka ona wejście do portu Antwerpii. — Bez posiadania tej wyspy Alianci nie mogą uruchomić portu. Ze względu na to od dłuższego czasu lotnictwo alianckie i baterie nadbrzeżne z Breskens ostrzeliwały pozycje niemieckie.

Jednocześnie patrole sojuszni-

eze wylądowały na dwu innych wyspach w ujściu Skaldy, tj. północnym Beveland i Tholen. Siły sojusznicze nie zastały już wojsk niemieckich, które ewakuowały obie wyspy poprzednio.

Na lądzie stałym oddziały niemieckie otoczone na południe od ujścia Skaldy ulegają likwidacji. Wojska te zostały ograniczone do małego terenu między rzeką a morzem. Wojska kanadyjskie, które zdobyły Sluis, posunęły się o 4 km na północ od Westkapellen. Pod miejscowością Biervliet Niemcy stawiają jeszcze zacięty opór nad wybrzeżem morskim

Bardziej na wschód 2. armia brytyjska doszła na szerokim froncie do południowego brzegu Mozv. Większość 15. armii niemieckiej znajduje się już poza Moza. Główne siły brytyjskie stoją obecnie o 2 km na północ od ważnego mostu na Mozie w Geertruidenburg. Od Tilburga na północ wojska brytyjskie posunęły się o 2 km.

We wschodniej Holandii po odparciu kilka dni trwających ataków niemieckich na zachód od Venlo, wojska sojusznicze przeszły do nowej ofensywy rozwijającej się w dwóch kierunkach, tj. na wschód i na południowy wschód od Liessel.

Do Kolegów — Czytelników

Nowa, przykra niespodzianka. Woz nasz, wiozący „Dziennik Żołnierza” nr 187 z dnia 2 bm. nie dotarł do miejsca przeznaczenia wskutek nagłego zerwania mostu. W chwili, gdy donosimy o tym, most jest w na prawie i jeśli spełnia się zapew-

nienia kierownika naprawy, dziś uzyskamy możliwość dostarczenia „Dziennika” z dni 2 i 3 bm.

W ten sposób Kolegzy otrzymają jednego dnia dwa numery naszego pisma.

lajająca pod obcym dyktando opozycja grupy EAM.

Z drugiej strony Rosja hamuje swoje imperialistyczne zapędy, uzależniając realizację swych celów od oporu, na jaki napotyka. Zgodnie z mentalnością wschodnią, odziedziczona po swych panach tatarskich, władcy Kremla uznają siłę i przed nią jedynie ustępują.

Dlatego też Moskwa w sprawie Grecji prawdopodobnie czasowo zrezygnowała ze swych zamiarów, kapitulując przed stanowczą postawą W. Brytanii broniącej suwerenności Grecji.

Kolumny sowieckie posuwające się między Dunajem a Cisa zagrażają Budapesztowi

LONDYN, 3.XI (R) Na froncie wschodnim wojska sowieckie, jak doniosł rozkaz dzienny Stalina, oczyścili z sil niemieckich cały rejon Petsamo, który wedle postanowienia zawieszenia broni między Finlandią a Rosją ma zostać zajęty przez Związek sowiecki. Akcje armii karelskiej

popierała flota sowiecka na Oceanie Lodowatym. Obecnie Niemcy stawiają zacięty opór w pobliżu granicy fińsko - szwedzkiej osłaniając ostatnią drogę od wrotu do Norwegii.

Na Węgrzech wojska sowieckie zdobyły miasto Kecskemet i znajdują się o niewiele ponad

50 km od Budapesztu. Wojska posuwające się od Kecskemet na północny zachód w kierunku Dunaju zdobyły miejscowość Kerekegyhaza. Na odcinku tym wzięto ponad 5 tys. jeńców. Kolumny sowieckie posuwające się pomiędzy Dunajem a Cisa zagrażają nie tylko Budapesztowi, ale w dalszej konsekwencji Bratysławie i Wiedniu. Ogółem zajęto na tym odcinku ponad 100 miejscowości.

Dalsze postępy poczyniły również wojska gen. Pietrowa posuwające się na Budapeszt od strony północno - wschodniej. Zdobytymi one w ciągu dnia 40 miejscowości na południowy zachód od Nyiregyhazy.

W Jugosławii wojska sowieckie łącznie z oddziałami jugosłowiańskimi zdobyły miejscowość Mitrovica położoną na północny zachód od Belgradu nad Sawą.

Cyfrы, cyfrы...

LONDYN, 3.XI (R) Pierwszy lord admiralicji podał do wiadomości, że od początku wojny do grudnia 1943 r. Wielka Brytania wyprodukowała 634 okręty wojenne o ogólnej wyporności 1 milion 180 tys. ton. Ponadto w latach 1940 - 1943 stocznie brytyjskie spuściły na wodę 4 miliony 400 tys. ton statków handlowych.

Utworzona została komisja, której zadaniem będzie opracować plan rozbudowy floty na przyszłość i udzielać konsultorom okrętów wskazówek co do tonażu.

Przyjemna fotografia

LONDYN, 3.XI (R) Prasa londyńska opublikowała fotografię bombardowanej w czasie jednego z ostatnich nalotów kwatery Gestapo mieszczącej się w gmachu uniwersytetu w Aarhus w Danii. Nalotu dokonały „Mosquity” brytyjskie ochraniane przez myśliwce polskie.

Min. Eden przybył do Rzymu

RZYM, 3.XI (R) Minister Eden przybył do stolicy Włoch i odbył rozmowy z premierem Bonomi i innymi przedstawicielami rządu włoskiego.

Wojska brytyjskie weszły do Salonik

KAIR, 3.XI (R) W północnej Grecji wojska brytyjskie wkroczyły do Salonik. Oddziały sojusznicze posuwają się szybko za cofającymi się na północ

wojskami niemieckimi. Wojska brytyjskie i greckie doszły do rzeki Wardar. Odległe są one obecnie o 80 km od operujących w Bułgarii sil sowieckich.

Rząd szwedzki za współpracą z państwami skandynawskimi, Francją, Belgią i Holandią

LONDYN, 3.XI (R) Na ostatnim posiedzeniu parlamentu szwedzkiego przemawiał minister spraw zagranicznych Guenter.

Podkreślił on, że Szwecja prowadzi konsekwentnie politykę neutralności i że polityki tej nie zmieni. Narod szwedzki potępia masowe aresztowania, jakich dokonały władze niemieckie w Norwegii i Danii, dwóch bratnich krajach.

Szwecja zgodziła się na zadanie Aliantów, by ograniczyć swój wywóz do Niemiec i zobowiązała się nie udzielać aniłu zbrodniarzom wojennym.

Jeśli idzie o politykę szwedzką wobec zagadnień powojennych, rząd szwedzki gotów jest współdziałać w organizacji Europy i zamierza prowadzić tra-

decyjną politykę zbliżenia z innymi państwami skandynawskimi oraz nawiązać ściślejsze stosunki z Francją, Belgią i Holandią.

Szwedzki minister uważa, że współpraca państw skandynawskich z tymi trzema państwami zachodniej Europy daje pewną gwarancję pokoju na przyszłość, przynajmniej w tej części kontynentu.

W dyskusji jaka wywiązała się po przemówieniu ministra spraw zagranicznych, mowy podkreślali, że Niemcy oddawały na zrazily sobie opinie Szwecji swym zachowaniem się w Norwegii i Danii.

Z drugiej strony zwrócono uwagę na konieczność czujności i utrzymywania armii szwedzkiej w stanie bojowym.

Bliski upadek bazy Carigara

NOWY JORK, 3.XI (R) — Z Dalekiego Wschodu donoszą, że na wyspie Leyte wojska amerykańskie poczyniły dalsze systematyczne postępy. Znajdują się one obecnie o 10 km od zachodniego brzegu wyspy i zagrażają ważnej bazie morskiej w zatoce portowej Carigara.

Lotnictwo sojusznicze bombardowało szereg japońskich baz na Dalekim Wschodzie, m. in. Halmahera, Celebes, Yap w Karolinach, wyspy Palau i pozostałe jeszcze pod władzą japońską atole archipelagu Marshalla.

W północnej Birmie wojska brytyjskie posuwają się na po-

łudniowy wschód od Chingwin zdobyły miejscowość Heneripet.

Kronika telegraficzna

— Radio jugosłowiańskie podało wiadomość, że pomiędzy prem. Subasicem a marsz. Ti to doszło do porozumienia w sprawie utworzenia wspólnego rządu w jak najkrótszym czasie. Radio dodaje, że rozmowy odbywały się w atmosferze przyjaznej.

— Agencja Reuter doniosła, że pretendent do tronu austriackiego i węgierskiego Otto Habsburg otrzymał pozwolenie wyjazdu ze St. Zjednoczonych. Arcyksiążka Otto udaje się do Lizbony.

6 statków zatopiono, 19 uszkodzono Wspaniałym wynikiem nalotu na porty w pobliżu Bodo

LONDYN, 3.XI (R) Komunikat admiralicji donosi, że samoloty brytyjskie startujące z lotniskowców zaatakowały okręty niemieckie w pobliżu Bodo w północno - zachodniej części Norwegii. Zatonęło 2 niemieckie statki zaopatrzeniowe, 1 o-

kręt cysterne średniej pojemności, 1 statek dla wspierania działalności samolotów i 2 jednostki pomocnicze. Oprócz tego uszkodzono bombami 19 dalszych statków niemieckich, w tym 7 wielkich i 1 średni statek zaopatrzeniowy.

Kolonia płonie

LONDYN, 3.XI (R) Komunikat ministerstwa lotnictwa donosi, że samoloty sojusznicze bombardowały w nocy Berlin i Kolonie. Nalotu dokonały aparaty typu „Mosquito”. Kolonia płonęła po uprzednich nalotach.

Po południu samoloty RAF-u bombardowały ośrodek produkcji benzyny syntetycznej w Oberhausen w Zagłębiu Ruhry.

W ciągu dnia samoloty amerykańskie dokonały nalotu na szereg obiektów komunikacyjnych w zachodnich Niemczech.

Na łodzi norweskim samoloty brytyjskie bombardowały bazę niemieckich okrętów podwodnych, radiostację, skład paliwa oraz baterie nadbrzeżne. Ponadto zrzucono miny na szlaki żeglugi nieprzyjaciela. Ze wszystkich tych działań nie powróciło do baz 5 alianckich samolotów. U wybrzeży Norwegii „Mosquity” brytyjskie zestrzeliły bez strat własnych jeden niemiecki samolot.

Na ogół zarówno w akcji nad Niemcami jak też w działaniach nad Norwegia nie napotkano na opór myśliwców niemieckich.

Korespondent „Associated Press” rozmawia z dowódcą rebeliantów hiszpańskich

NOWY JORK, 3.XI (R) Korespondent agencji „Associated Press” George Tucker, który udał się do Hiszpanii, stwierdza, że wszystkie wiadomości, jakoby oddziały zbuntowane przeciw gen. Franco przybyły z Francji, nie odpowiadają prawdzie.

Tucker przeprowadził wywiady na granicy francusko-hiszpańskiej i zbadał powody wy-

stąpienia grup powstających. Stwierdził on, że po bardzo do kładnych badaniach doszedł do przekonania, iż wszystkie ataki na wojska gen. Franco dokonały nie zostały przez miejscowych republikańców. W osławionej bitwie pod Figueras oddziały partyzanckie wkroczyły 40 km w głąb Hiszpanii i uwolniły pewną liczbę jeńców politycznych, co obyło bardzo trudne — jak twierdzi Tucker — gdyby nie było poparcia ludności miejscowej.

Korespondent przez godzinę rozmawiał z naczelnym dowódcą wszystkich partyzantów hiszpańskich, którego kwatery główne znajdują się w pobliżu granicy.

Komendant ten stwierdził, że zaden z partyzantów nie prze-

kroczył granicy francuskiej i że w dwa dni po opanowaniu rejonu przygranicznego wszystkie oddziały partyzanckie znalazły się o 10 km w głębi Hiszpanii. Komendant stwierdził, że dla uniknięcia zatargów granicznych polecił oddziałom swym przesunąć się o około 12 km.

Korespondent dodaje, że nastrój w tej części Hiszpanii jest napięty, ponieważ pod Ripollą znajdują się oddziały regularnej armii hiszpańskiej z artylerią i czolgami w sile 25 tysięcy ludzi. Druga hiszpańska dywizja przybyła niedawno do Organy na południowy wschód od Andory, a była Dywizja Blekitna, która walczyła na froncie sowieckim, stacjonując obecnie w Tremp na południowy zachód od Andory.

Węgrzy nie chcą rządu Salaszi

SZTOKHOLM 3.XI (UNN) Dziennik „Svenska Dagbladet” omawiając sytuację na Węgrzech stwierdza, że położenie nowego rządu jest trudne, ponieważ Węgrzy odmawiają współpracy z prohitlerowskim gabinetem.

przez drukarzy i ucieczki wydawców.

Dowód umiarkowania

LONDYN, 3.XI (R) Bułgarski premier Georgiew przemawiając w parlamencie w sprawie warunków zawieszenia broni podyktowanych Bułgarii podkreślił, że są one dowodem umiarkowania Aliantów wobec Bułgarii i że stanowisko ma dla narodu bułgarskiego możliwość współpracy z Sojusznikami i wkroczenia na drogę demokratycznego rozwoju.

Ostatnie mowy przedwyborcze

NOWY JORK, 3.XI (R) — Obaj kandydaci na prezydenta St. Zjednoczonych — Roosevelt z partii demokratycznej i Dewey z partii republikanckiej

wygłosił ostatnie mowy przedwyborcze w najbliższym tygodniu. Prez. Roosevelt przemówi ponadto z Białego Domu w czwartek wieczorem.